

Methodologie
Invloed van Corona

Administratieve beroepen
Bouwberoepen

Communicatie- en kennisberoepen

Dienstverlenende beroepen

Horeca-, handels- en verkooppersoneel

Industriële beroepen en ambachten

Land-, tuin- en bosbouw- en visserijberoepen

Medische, paramedische en verzorgende beroepen

Pedagogische beroepen

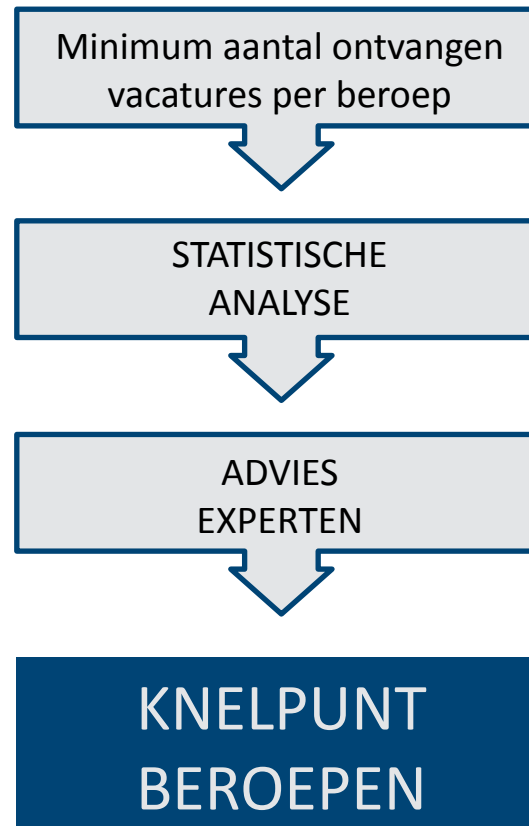
Transport- en logistieke beroepen

Vrijtijds- en artistieke beroepen

Top 10 van de knelpuntberoepen

TIP: Op ieder beroep in dit document is er een doorklikmogelijkheid voorzien naar de online datavisualisatie Beroepen in Cijfers, waar je meer informatie kan vinden over o.a. het aantal vacatures en het aantal werkzoekenden met aspiraties voor dit beroep.

VDAB publiceert jaarlijks cijfers over [knelpuntberoepen](#). Dit zijn beroepen waarvoor de invulling van de vacatures moeilijker verloopt dan voor de andere beroepen.

Mogelijke oorzaken zijn:

kwantitatief tekort aan arbeidskrachten

er zijn te weinig werkzoekenden beschikbaar op de arbeidsmarkt

kwalitatief tekort aan arbeidskrachten

er zijn werkzoekenden op de arbeidsmarkt die zich aanbieden, maar ze voldoen niet omwille van bv. gebrek aan (de juiste) ervaring, slechte aansluiting onderwijs-werkvloer, ...

specifieke arbeidsomstandigheden

werkzoekenden stellen zich niet beschikbaar voor vacatures omwille van de specifieke arbeidsomstandigheden

Wat is een statistisch zwaar knelpuntberoep ?

VDAB bepaalt de knelpuntberoepen door de statistische analyse van de bij VDAB gemelde vacatures te combineren met kwalitatieve informatie vanuit sectororganisaties en VDAB experts.

Om hieruit de statistisch zwaarste knelpuntberoepen af te bakenen passen we een strengere statistische selectie toe.

Corona houdt de wereld al bijna een jaar lang in zijn greep. De overheidsmaatregelen om de pandemie in te dijken hebben niet alleen verdragende gevolgen voor ons persoonlijke leven maar ook op de arbeidsmarkt. De onzekerheid over de duurtijd van die maatregelen en de twijfel over het economisch herstel hebben uiteraard een grote impact op beslissingen van werkgevers over nieuwe aanwervingen. Uit het jaarlijks onderzoek van VDAB naar de knelpuntberoepen blijkt alvast dat het zeer moeilijk te voorspellen is in welke mate de zoektocht naar personeel tijdelijk dan wel structureel de gevolgen zal dragen van deze onzekerheid. Het onderzoek in het najaar van 2020 vond plaats in een uitzonderlijke context.

De studie van de knelpuntberoepen 2021

De analyse van de knelpuntberoepen is steeds gebaseerd op twee pijlers: een **kwantitatieve** analyse op VDAB-gegevens van vacatures en werkzoekenden en een **kwalitatieve** bevraging van VDAB-experten en relevante sectororganisaties.

De kwantitatieve analyse op basis van jaarcijfers gebeurde begin juli en betreft voor het grootste deel het pre-coronatijdperk toen we te maken hadden met een krappe arbeidsmarkt. Het overleg met de VDAB-experten en sectororganisaties liep van september tot eind november, en werd dus doorkruist door eerst een herstelperiode om daarna over te gaan in een tweede lockdown.

Het onderzoek naar de knelpuntberoepen probeert evenwel een zicht te geven op de structurele bewegingen en mismatch op de arbeidsmarkt binnen de context van een beroep. Het wordt in die zin onder andere gebruikt voor het bepalen van de erkenning van opleidingen en het toekennen van vrijstellingen voor werkzoekenden. Het detecteren van plotse, abnormale schommelingen op de arbeidsmarkt valt dan ook in se buiten het bestek van het knelpuntberoepenonderzoek. Bovendien is het aannemelijk dat, bij het hernemen van de normale economische activiteit, structurele knelpuntberoepen die tijdens de eerste en tweede lockdown minder 'knellend' waren (cfr. sluiting horeca, kapperszaken, zwembaden) opnieuw - en misschien wel meer - problemen zullen opleveren voor werkgevers bij het zoeken naar geschikt personeel. Vandaar blijven deze beroepen voor 2021 dan ook opgenomen op de lijst van knelpuntberoepen, uiteraard met de vermelde nuances.

TOP 10

Dat verpleegkundige als grootste knelpunt naar voor komt is niet verrassend maar ook de zoektocht naar technisch personeel blijft voor vele werkgevers moeilijk. De helft van de top tien van de knelpuntberoepen betreft een technische functie: van technicus industriële installaties over conducteur/werfleider bouw tot onderhoudsmecanici. Andere beroepen in de top10 zijn 'klassiekers' als bestuurder trekker-oplegger en analist-ontwikkelaar ICT.

Schoonmaker bij mensen thuis en boekhouder-accountant zijn ook al jaren een knelpuntberoep maar staan voor het eerst in de top10.

Corona

Bij een aantal knelpuntberoepen hebben de maatregelen om de pandemie onder controle te krijgen ervoor gezorgd dat de vraag naar nieuwe werknemers zeer beperkt is gebleven. De tijdelijke, verplichte sluiting van hele sectoren heeft uiteraard rechtstreekse en onrechtstreekse gevolgen voor onder andere horecapersoneel, kappers, redders, autocarchauffeurs en rijinstructeurs. De vrees leeft evenwel dat bij een herneming van de activiteiten er mogelijk nog grotere aanwervingsproblemen zullen opduiken gezien sommige (technisch werkloze of tijdelijke) werknemers de sector verlaten om te kiezen voor meer werkzekerheid binnen een ander beroep of een andere sector.

Knelpuntberoepen die meer werkzekerheid bieden zoals postbode en buschauffeur zijn hierdoor net minder 'knellend' geworden. Het aantal kandidaten voor deze beroepen is toegenomen, hoewel het ook hier waarschijnlijk slechts om een tijdelijk fenomeen gaat.

Vergrijzing

Los van Corona heeft ook de toenemende vergrijzing een impact op de volledige arbeidsmarkt. Een grote groep ervaren werkrachten is aan het uittreden, wat aanleiding geeft tot een stijgende vervangingsvraag. Zeker de gezondheids- en welzijnszorg - die dit jaar bijkomend ook nog met extra uitdagingen te maken kreeg - wordt met deze vergrijzing sterk geconfronteerd, en dit zowel bij de zorgverleners als bij de zorgvragers. Het probleem van deze sector om voldoende personeel te vinden doet zich in de eerste plaats voor bij de (hoofd)verpleegkundigen, maar ook het vinden van zorgkundigen en verzorgenden is steeds moeilijker.

Kloof

De oorzaak van het knelpunt ligt niet altijd (alleen) bij een tekort aan kandidaten of een gebrek aan (hoge) scholing. De kloof tussen de verwachtingen van kandidaten en werkgevers is soms groot. Zo bemoeilijken de specifieke arbeidsomstandigheden bij nieuwe knelpuntberoepen als bijvoorbeeld leidinggevende van een onderwijsinstelling, opvoeder-begeleider of verhuizer een vlotte invulling van vacatures.

Om de aangegeven redenen, adviseert VDAB om bij het gebruik van de knelpuntberoepenlijst 2021 de structurele mismatch voor ogen te houden. De komende jaren zal blijken hoe corona de structuur van de arbeidsmarkt heeft veranderd. Zoals aangegeven, zijn er veel redenen om te verwachten dat structurele gebreken niet zullen verdwijnen, maar snel terugkeren. De knelpuntberoepenlijst is een informatiebron om daarop voor te bereiden.

Knelpuntberoepen die uit de analyse alvast tijdelijk 'minder knellend' bleken, zijn in de lijst aangeduid met een corona-icoontje. De kleur van dit icoontje geeft het soort impact weer.

 Deze beroepen kennen of kenden, als rechtstreeks of onrechtstreeks gevolg van de genomen coronamaatregelen, een sterk verminderde vraag naar nieuwe werknemers

 Deze beroepen kunnen of konden, omwille van de geboden werkzekerheid in tijden van corona, rekenen op een groter aanbod aan kandidaten

Verzekeringsspecialisten

Beheerder verzekeringen

Verzekeringsadviseur

Boekhouders

Boekhouder-accountant

Bedienden personeelszaken

Medewerker personeel

Het gaat hier om het beroep van payroll advisor

Commercieel bedienden

Medewerker callcenter

Commercieel medewerker

Het knelpunt betreft vooral de combinatie van commerciële kwaliteiten, technische kennis en talenkennis

Overige gespecialiseerde administratief medewerkers

Management assistent

Technisch-administratief medewerker

Leidinggevenden van een afdeling of dienst

Verantwoordelijke boekhoudkundige en financiële audit en controle

Beheerder vastgoed

Het gaat hier om de syndicus

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Meetkundigen

Landmeter

Bouwtechnici

Conducteur bouw

Werfleider

Calculator bouw

Technicus studiebureau bouw

Bouwarbeiders ruwbouw

Bekister – ijzervlechter

Metselaar

Daktimmerman

Dikwijls in combinatie met dakdekker

Natuursteenbewerker

Asbestverwijderaar

Bouwarbeiders afwerking

Stukadoor

Dekvloerlegger

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

	Vloerder tegelzetter			
	Dakdekker schuine daken			
	Dakdekker platte daken			
	Binnenschrijnwerker			
	Buitenschrijnwerker			
	Monteur van interieurinrichtingen			
	Werkplaatsschrijnwerker			
	Glaswerker			
	Plaatser van vloerbekledingen			
Installateurs en elektriciens bouw				
	Residentieel elektrotechnisch installateur			
	Plaatser van boven- en ondergrondse kabels en leidingen			
	Installateur van datacommunicatienetwerken			
	Sanitair installateur			
	<i>Dit beroep is alleen een kwantitatief knelpunt indien ook kennis van CV en/of branders gevraagd wordt</i>			

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

- **Monteur van centrale verwarmingsinstallaties**
- Brandertehnicus**
- Plaatser van ventilatiesystemen**

Weg- en waterbouwarbeiders

- **Wegenwerker**

Bedieners van bouwplaatsmachines

- **Bestuurder van bouwplaatsmachines**

Kraanbedieners en -monteurs

- **Kraanbestuurder**
- Torenkraanbestuurder**
- **Rigger-monteerder**

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Bedrijfsadviseurs

Bedrijfsanalist ICT

Leidinggevende ICT-medewerkers

Verantwoordelijke ICT

Integratie en implementatie expert ICT

Beherende ICT-medewerkers

Netwerkbeheerder

Databankbeheerder

Ontwikkelaars van ICT-toepassingen

Analist ontwikkelaar ICT

Experten O&O

Expert onderzoek en ontwikkeling in de industrie

Controleurs en inspecteurs

Fiscaal controleur

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Lichaamsverzorgers

Kapper 🚫

Industrieel onderhoudspersoneel

Industrieel reiniger

Schoonmakers

⚠️ **Schoonmaker bij mensen thuis**

Schoonmaker van ruimten en lokalen 🚫

Ruitenwasser

Private ordehandhavers

⚠️ **Bewakingsagent**

Hotelpersoneel

Manager hotel restaurant

Verantwoordelijke hotel restaurant

Polyvalent hotelmedewerker

Keukenpersoneel

Chef-kok

Chef-kok grootkeuken

Hulpkok

Het knelpunt start bij de instapfunctie keukenmedewerker

Zaalpersoneel

Maître d'hôtel

Barman

Kelner restaurant

Kelner brasserie

Polyvalent medewerker restaurant (medewerker fastfood)

Hulpkelner

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Verkopers

Verkoper van voedingsmiddelen detailhandel

Verkoopondersteuners

Winkeldirecteur

Winkelmanager kleinhandel

Departementsverantwoordelijke winkel

Technisch adviseur klantenondersteuning

Technisch-commercieel adviseur

Winkelmedewerker

Verkoopmedewerker toerismeproducten:
reisagent Business

Binnen het beroep van verkoopmedewerker toerismeproducten vormt alleen de reisagent Business een knelpunt

Vertegenwoordigers

Vertegenwoordiger

Technisch-commercieel afgevaardigde

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Technisch leidinggevenden

Productiemanager

Leidinggevende industriële productie

Leidinggevende mechanische productie

Verantwoordelijke planning en productiebeheer

Verantwoordelijke productiemethodes en industrialisatie

Verantwoordelijke kwaliteitscontrole

Verantwoordelijke industrieel onderhoud

Technici proces en productie

Technicus productieproces en methodes

Technicus onderzoek en ontwikkeling in elektriciteit en elektronica

Technicus onderzoek en ontwikkeling in de procesindustrie

Kwaliteitscontroleur mechanische en metalen constructies

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Technici elektromechanica

Technicus elektrische en elektronische toestellen, witgoed

Technicus controle en kwaliteit elektriciteit en elektronica

Technicus elektronische installaties

Technicus industriële installaties

Technicus ontwerper industriële automatisering

Technicus industriële automatisering

Technicus communicatienetwerken

Onderhoudstechnicus liften

Technici VAC

Technicus koeltechniek en klimatisatie

Onderhoudstechnicus verwarmingsinstallaties

Technici voertuigen

Technicus van voertuigen

Overige technici

Technicus meubels en hout

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Tekenaars

Bouwkundig tekenaar

Tekenaar-ontwerper mechanica

Tekenaar-ontwerper elektriciteit, elektronica

Bakkers en banketbakkers

Bakker

Patissier chocoladewerker ijsbereider: patissier

Binnen dit beroep vormt alleen patissier een knelpunt

Bakkershulp

Vlees- en visbewerkers

Slager

Bij de slaggers distributie spelen de arbeidsomstandigheden minder een rol als knelpuntoorzaak

Uitsnijder-uitbener

Slagershulp

Bij de hulpslaggers distributie spelen de arbeidsomstandigheden minder een rol als knelpuntoorzaak

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Overige werknemers in de voeding

Productieoperator voeding

Textielarbeiders

Operator textielproductiemachines

Confectiearbeiders

Montageoperator kleding en textielproducten

Montageoperator woningdecoratie

Drukkers

Drukker

Drukafwerkers

Operator drukafwerkingsmachines

Drukafwerker

Houtbewerkers

Operator houtbewerking

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Arbeiders basismetaalbewerking

Operator metaalovens

Bankwerkers

Matrijzenmaker

Lassers

Halfautomaatlasser

TIG Lasser

Bedieners van metaalbewerkingsmachines

Insteller-bediener CNC werktuigmachines

Insteller-bediener van conventionele werktuigmachines

Monteurs in metaalconstructie

Operator montage en assemblage

Pijpfitter

Machinebouwer

Monteur van staalbouwelementen

Stellingbouwer

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Onderhoudsmecaniciens

Onderhoudsmecanicien

Mecaniciens van voertuigen

Onderhoudsmecaniciens van personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen

Onderhoudsmecanicien van bedrijfs- of vrachtwagens

Technieker werf-, landbouw- en hefmachines

Plaatwerkers koetswerk

Vorbewerker koetswerk

Plaatwerker koetswerk

Spuiter koetswerk

(De)monteur koetswerk

Onderhoudselektriciens

Onderhoudselektricien

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Monteurs en installateurs elektrotechniek

 Industrieel elektrotechnisch installateur		
 Monteur van elektrische en elektronische producten		
 Bordenbouwer		

Operatoren chemie en kunststoffen

Operator energetische en petrochemische installaties			
Operator installaties in de chemische industrie			
Operator installaties in de farmaceutische industrie			
 Machineregelaar kunststofverwerking			
Productiemedewerker kunststofverwerking			

Gespecialiseerde operatoren

Operator productie van stortklaar beton, cement, asfalt en granulaten		
Operator van een papier- of kartonmachine		
Operator verpakkingsinstallaties		

Gespecialiseerde productiemedewerkers

Uitvoerder van werken op hoogte

Beoefenaars van ambachten

Meubelmaker

Dit beroep hangt nauw samen met interieurbouwer en het knelpunt situeert zich in industriële ondernemingen

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Akkerbouwers en veefokkers

Medewerker in de fruitteelt

Tuinbouwers

Tuinbouwmedewerker

Natuurbeheerder

Medewerker groene ruimtes: tuinaanlegger

Binnen het beroep van medewerker groene ruimtes vormt alleen de tuinaanleg een knelpunt

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Medici

Arts

Het knelpunt is afhankelijk van de specialisatie (onder andere geriatrie, spoed, psychiatrie, oftalmologie en reumatologie)

Apothekers

Apotheker: ziekenhuisapotheker

Binnen het beroep van apotheker vormt alleen ziekenhuisapotheker een knelpunt

Paramedici

Kinesitherapeut

Het knelpunt betreft de kinesiasten in loondienst binnen de ouderenzorg

Opticiën: orthoptist-optometrist

Het beroep opticiën wijzigt inhoudelijk en er komt een onderscheid tussen 'opticiën-verkoper' en 'orthoptist-optometrist'. Het knelpunt betreft het beroep van orthoptist-optometrist.

Dentaaltechnicus

Laboranten

Technoloog medische beeldvorming

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Verpleegkundigen

Hoofdverpleegkundige

Verpleegkundige

Gespecialiseerd verpleegkundige operatiekwartier

Verzorgenden

Zorgkundige

Verzorgende

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Leidinggevend personeel in scholen

Leidinggevende onderwijsinstelling

Onderwijzend personeel in scholen

Leerkracht secundair onderwijs

Het knelpunt doet zich vooral voor in de steden en voor bepaalde vakken zoals technische vakken, wiskunde, Frans, Nederlands

Leerkracht kleuter- of lager onderwijs: leerkracht lager onderwijs

Het knelpunt doet zich voor bij leerkracht lager onderwijs en vooral binnen de grote steden en de stadsrand

Lesgevend instructiepersoneel

Rijinstructeur

Opvoeders

Verantwoordelijke kinderopvang

Opvoeder begeleider

Begeleider kinderopvang

Monitor-begeleider in de sociale economie

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Leidinggevend logistiek personeel

Logistiek verantwoordelijke

Administratief logistiek medewerkers

Expediteur

Het knelpunt start bij de instapfunctie expeditiebediende en loopt door tot de doorgroefunctie expediteur

Dispatcher goederenvervoer

Douanedecarant

Uitvoerende logistiek medewerkers

Verdeler post en drukwerk: postbode

Binnen het beroep van 'verdeler post en drukwerk' vormt alleen de postbode een knelpunt

Goederenbehandelaars

Verhuizer

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Bestuurders in het wegtransport

 Bestuurder trekker-oplegger			
Vrachtwagenbestuurder vaste wagen			
Vrachtwagenbestuurder met aanhangwagen			
Vrachtwagenbestuurder uitzonderlijk vervoer			
 Vrachtwagenchauffeur distributie			
Autocarchauffeur 			
Autobuschauffeur 			
Chauffeur particulier personenvervoer: taxichauffeur 			
<i>Binnen het beroep van 'chauffeur particulier personenvervoer' vormt alleen taxichauffeur een knelpunt. Het knelpunt situeert zich hoofdzakelijk in (centrum)steden en Zaventem</i>			

Varend personeel

Schipper/stuurman binnenvaart			
--------------------------------------	---	---	---

Sportbeoefenaars

Begeleider sportactiviteiten: redder

Binnen het beroep van begeleider sportactiviteiten vormt alleen de redder een knelpunt

kwantitatief

kwalitatief

arbeidsomstandigheden

invloed corona

Verpleegkundige

Technicus industriële installaties

Conducteur bouw / Werfleider

Schoonmaker bij mensen thuis

Onderhoudsmecaniciën

Calculator bouw

Technicus studiebureau bouw

Bestuurder trekker-oplegger

Analist ontwikkelaar ICT

Boekhouder-accountant